فائو از سقوط سهمگین مصرف گوشت و لبنیات و افزایش صادرات محصولات لبنی در ایران خبر داد

بازی مردم در زمین دولت؛ نخریدند، صادر شد!

باران زرین قلم

در حالی که آمارها از کاهش شدید مصرف مواد غذایی در سفره خانوار ایرانی خبر می‌دهد، برآوردهای جهانی نشان از افزایش صادرات لبنیات در ایران دارد.

افزایش صادرات لبنیات در شرایطی که تولید این کالای پروتئینی در میان ایرانیان کاهش داشته است، تنها نشانه یک اتفاق مهم است: کاهش بیشتر مصرف در میان ایرانیان.

اتفاقا کاهش میزان تولید لبنیات در ایران از سوی فائو نیز تایید شده است. فائو در گزارش جدید خود از چشم‌انداز غذایی جهان می گوید: تولید شیر و محصولات لبنی ایران در سال گذشته میلادی ۲۶۸ هزار تن کاهش یافته و به ۷.۸ میلیون تن رسیده است. واردات لبنیات کشور نیز ۳۳ هزار تن افت کرده است.

نکته اما اینجاست که صادرات لبنیات کشور با رشدی ۴۲ درصدی به یک میلیون و ۵۸۰ هزار تن رسیده که نشان می دهد مصرف داخلی لبنیات کشور به شدت سقوط کرده است.

لبنیات تنها کالایی نیست که میزان مصرف آن در کشور دستخوش کاهش جدی شده است.

گوشت و مرغ و برنج و سایر اقلام نیز همزمان کاهش مصرف را در ایران تجربه کرده‌اند. نکته مهم اما این است که در شرایط کنونی ایرانیان با موج تازه‌ای از افزایش قیمت لبنیات روبرو

تورم هزینه غذای خانوار را افزایش داده و مواد ارزان تر جایگزین کالاهای گران شده‌اند. عوارض جایگزینی ماده غذایی بی کیفیت با ماده غذایی با کیفیت در طول زمان مشخص شده و نسل‌های آتی از این تغییر وضعیت که به واسطه گرانی شدید غذا در سبد هزینه‌ای خانوار رخ داده، متضرر خواهند شد

شده‌اند هر چند مقامات دولتی افزایش رسمی قیمت این کالا را تکذیب کنند.

ابهام و سردرگمی در قیمت

چهار قلم کالای پرمصرف لبنی در قالب قانون قیمت‌گذاری دستوری جای دارند، اما حتی این اقلام نیز با افزایش قیمت مواجه هستند

سخنگوی انجمن صنایع فرآورده‌های لبنی در این مورد گفت: شیر نایلونی کم‌چرب، شیربطری کم‌چرب، ماست دبه‌ای ۲.۵ کیلویی کم چرب، پنیر یو اف ۴۰۰ گرمی نسبتا چرب این چهار کالا هستند. هر چند رسانه‌ها از افزایش ۳۰ درصدی قیمت این اقلام خبر داده‌اند، اما منتظر تعیین و تکلیف ستاد تنظیم بازار هستیم.

محمدرضا بنی‌طبا در گفت‌وگو با ایسنا ادامه داد: باقی محصولات لبنی نیز بر اساس آیین نامه قیمت‌گذاری محصولات ساخت داخل نرخ‌گذاری می‌شوند که شامل هزینه‌های تولید و سود مشروع تولیدکننده است.

وی اضافه کرد: مابه‌التفاوت قیمت شیر خام از کیلویی ۱۲ به ۱۵ هزار تومان ۳۰۰۰ تومان می‌شود. بر اساس گزارش‌های مرکز آمار ایران سالانه ۹ میلیون تن یا ۹ میلیارد کیلو شیر در کشور تولید می‌شود که اگر در ۳۰۰۰ تومان مابه‌التفاوت ضرب کنیم به عدد ۲۷ هزار میلیارد تومان می‌رسیم و اگر این عدد را بر ۱۲ ماه سال تقسیم کنیم ماهانه ۲ هزار و ۲۵۰ میلیارد تومان هزینه تحمیلی به کارخانه‌ها بابت افزایش قیمت شیر خام است.

بنی‌طبا گفت: همواره با تعیین قیمت شیر خام قیمت محصولات لبنی هم تغییر می‌کند که هنوز دولت تصمیمی در خصوص قیمت لبنیات نگرفته است.

رئیس انجمن صنفی گاوداران ایران نیز با اشاره به افزایش هزینه گاوداری‌ها، خصوصا رشد چشمگیر قیمت علوفه و غلات مورد استفاده دام‌ها گفته است به رغم افزایش قیمت شیر، باز هم تولید و فروش آن صرفه اقتصادی کمی دارد و اگر وضعیت به این صورت پیش برود، باید در انتظار کاهش تولید در ماه‌های آتی و خروج واحدهای کوچک از چرخه تولید باشیم.

فائو نیز پیش‌بینی کرده است که در سال جاری میلادی، تولید شیر و محصولات لبنی ایران دوباره ۲۰ هزار تن و تولید گوشت کشور ۳۰ هزار تن کاهش یابد.

مرکز پژوهش‌های مجلس در گزارشی کاهش مصرف شیر را تایید و اعلام کرده است: بررسی‌ها نشان از کاهش مستمر مصرف شیر در دهه ۹۰ دارد. میانگین مصرف در سال ۱۴۰۰ نسبت به سال ۱۳۹۰ کاهش هولناک ۴۶.۸ درصدی را تجربه کرده است. میانگین مصرف شیر از بیش از سه کیلو در ماه به یک کیلو و نیم در سال ۱۴۰۰ رسیده است.

کاهش مصرف و بی‌تفاوتی به تغییرات قیمتی

این وضعیت در حوزه گوشت نیز به چشم می‌خورد. برخی کارشناسان معتقدند کاهش شدید مصرف گوشت سبب شده تغییرات قیمتی این ماده غذایی دیگر برای جامعه چندان اهمیتی نداشته باشد.

تولید انواع گوشت در ایران سال گذشته ۳۰ هزار تن کاهش داشته است، اما به خاطر افت مصرف داخلی، واردات خالص گوشت ایران تنها هشت هزار تن رشد داشته است. بخش اعظم افت تولید گوشت ایران به خاطر کاهش تولید گوشت مرغ بوده است.

در آخرین روزهای اسفند ماه مرکز آمار ایران اعلام کرد: بر اساس نتایج این طرح، وزن گوشت قرمز عرضه‌شده انواع دام‌های ذبح‌شده در کشتارگاه‌های رسمی کشور در بهمن ۱۴۰۱ جمعاً ۳۸/۹۷۴ تن گزارش شده، که سهم گوشت گاو و گوساله بیش از سایر انواع دام بوده است.

بر اساس نتایج این آمارگیری، گوشت گاو و گوساله با ۲۰۵۶۳ تن، ۵۲/۸ درصد از وزن کل گوشت قرمز عرضه‌شده را به خود اختصاص داده است. گوشت گوسفند و بره با ۱۴/۹۸۶ تن، بز و بزغاله با ۲/۵۵۴ تن، و سایر انواع دام با ۸۷۱ تن، به ترتیب ۳۸/۴ درصد، ۶/۶ درصد و ۲/۲ درصد از وزن کل گوشت قرمز عرضه شده را به خود اختصاص داده‌اند.

بررسی سبد مصرفی خانوار نشان می‌دهد که خانوار از کالای باکیفیت در سبد غذایی کاسته و برای دریافت کالری مورد نیاز، از مواد غذایی ارزان‌تر و با کیفیت کمتر بهره برده است. مصرف میانه و میانگین گوشت قرمز در سال ۱۴۰۰ نسبت به سال ۱۳۹۰ به ترتیب کاهشی در حدود ۳۲ و ۴۱ درصد را تجربه کرده است. میانگین مصرف گوشت قرمز در سال ۱۳۹۰ کمی بیش از ۸۰۰ گرم در ماه برای هر فرد بوده است اما این میزان در سال ۱۴۰۰ به ۶۰۰ گرم رسیده است.

حتی مصرف مرغ نیز در این یک دهه دستخوش کاهش شده است. میانگین مصرف مرغ در این دوره زمانی کاهشی ۱۰.۵ درصدی را شاهد است. سرانه مصرف هر فرد در ماه از کمی بیشتر از یک کیلو و ۷۰۰ گرم به یک کیلو و نیم رسیده است.

این وضعیت البته وضعیتی قرمز در سفره خانوار ایرانی تلقی می‌شود. تورم هزینه غذای خانوار را افزایش داده و مواد ارزان تر جایگزین کالاهای گران شده‌اند. نکته مهم اینجاست که عوارض جایگزینی ماده غذایی بی کیفیت با ماده غذایی باکیفیت در طول زمان مشخص شده و نسل‌های آتی از این تغییر وضعیت که به واسطه گرانی شدید غذا در سبد هزینه‌ای خانوار رخ داده، متضرر خواهند شد.

خبر اقتصادی

صادرات نفت ایران رکورد ۵ ساله زد

ایسنا- اطلاعات شرکت‌های مشاوره انرژی و آمار کشتیرانی نشان می دهد صادرات و تولید نفت ایران با وجود تحریمهای آمریکا به رکورد جدیدی در سال ۲۰۲۳ رسیده است.

صادرات نفت ایران از زمان خروج دونالد ترامپ، رئیس جمهور وقت آمریکا از توافق هسته ای در سال ۲۰۱۸، هدف تحریم‌های آمریکا قرار گرفت. با این حال، صادرات نفت ایران همچنان ادامه پیدا کرده است. طبق آمار شرکت کپلر، صادرات نفت ایران در ماه مه، از ۱.۵ میلیون بشکه در روز فراتر رفت که بالاترین نرخ ماهانه از سال ۲۰۱۸ به این طرف است.

ایران در ماه مه اعلام کرد تولید نفت خود را به بالای ۳ میلیون بشکه در روز افزایش داده که طبق آمار اوپک، معادل حدود سه درصد از عرضه جهانی و بالاترین میزان تولید ایران از سال ۲۰۱۸ است.

مصوبه دولت: سقف معاملات کوچک، ۱۴۵ میلیون تومان شد

براساس مصوبه هیئت دولت سقف معاملات کوچک که بدون نیاز به تشریفات انجام می‌شود ۱۴۵ میلیون تومان در نظر گرفته شده است. به این ترتیب معاملات بزرگ معاملاتی که مبلغ برآورد اولیه آنها بیش از مبلغ چهارده میلیارد و پانصد میلیون ۱۴،۵۰۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال باشد.

عراق: همه بدهی‌های بغداد به تهران بابت گاز پرداخت شد

وزیر برق عراق مدعی شد همه بدهی گاز ایران پرداخت شده و در نتیجه کاهش واردات گاز ایران، تولید برق عراق ۲ هزار مگاوات کاهش یافته است. زیاد فاضل، وزیر برق عراق شامگاه جمعه گفت: همه مبالغ مربوط به خرید گاز وارداتی از ایران به این کشور پرداخت شده است.

وی با بیان اینکه عراق در حال حاضر ۲۴ هزار مگاوات تولید می کند که نسبت به سال گذشته ۲۲ درصد افزایش داشته است، گفت: از ۲۰ سال پیش به دلیل بی فایده بودن برنامه‌های قبلی به مشکل برق در عراق رسیدگی نشد. فاضل با بیان اینکه کشورش دو طرح فوری و راهبردی برای رسیدگی به وضعیت برق و بهره مندی از همه واحدهای تولیدی تدوین کرده است، تاکید کرد: کاهش جریان گاز ایران تولید انرژی را حدود دو هزار مگاوات کاهش داده است.

نرخ سود شبانه بانک‌ها ۲۳.۴۸ درصد شد

روند نزولی نرخ سود بین بانکی در هفته گذشته متوقف شد؛ برهمین اساس نیز نرخ سود با افزایش نسبت به هفته قبل به ۲۴.۴۸ درصد رسید. نرخ بهره بین بانکی در هفته منتهی به چهارشنبه ۲۴ خرداد با افزایش نسبت به هفته قبل از آن، به ۲۴،۴۸ درصد رسید. نرخ بهره بین بانکی در هفته منتهی به ۱۷ خرداد ماه سال جاری با کاهش ۲۱ صدم درصدی به ۲۳،۴۴ درصد رسیده بود. این نرخ در هفته پیش از آن نیز با کاهش یک دهم درصدی به ۲۳،۶۵ درصد رسیده بود. کاهش نرخ بهره بین بانکی از هفته منتهی به ۳ خرداد ماه آغاز شده بود و در این مدت ۳۱ صدم درصد کاهش یافت ولی این روند از هفته منتهی به ۲۴ خرداد ماه متوقف و افزایشی شد.

افراد دارای پلاک انتظامی فعال ممنوعیت خرید خودرو ندارند

ایسنا- شرط بند ۴ ماده ۴ دستورالعمل خودرویی شورا که از ممنوعیت خرید و ثبت‌نام خودرو برای افرادی که دارای پلاک انتظامی فعال بودند اصلاح شد. تبصره الحاقی به بند ۴ ماده ۴ دستورالعمل ۵۴۳ شورای رقابت، توسط رئیس شورا و مرکز ملی رقابت به وزارت صمت، خودروسازان و سازمان حمایت مصرف کنندگان و تولیدکنندگان ابلاغ شد. طبق تبصره ابلاغی که بر اساس رأی شماره ۰۲/۱۲۷/ت هیأت تجدید نظر شورای رقابت، ابلاغ شده است، کسانی که دارای پلاک انتظامی فعال هستند و عمر پلاک مذکور بیش از ۵ سال باشد از ممنوعیت فوق مستثنی هستند.

بر این اساس، طبق بند ۴ ماده ۴ دستورالعمل مذکور، متقاضیانی که دارای پلاک انتظامی فعال هستند امکان ثبت‌نام و خرید خودرو ندارند.

گفت و گو

عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس:

خودروها در سال ۱۴۰۳ هم به دست خریداران نمی‌رسند

عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی گفت: در نتایج طرح فروش خودرو زمان تحویل برخی از خودروها از سوی سایپا زمستان ۱۴۰۳ اعلام شده است اما تردید نداشته باشید که زمان تحویل از این تاریخ نیز می گذرد و برای برون رفت از این شرایط دولت باید واردات خودرو را به معنای واقعی آزاد بگذارد.

سید احمد رسولی‌نژاد در گفت‌وگو با ایلنا، با تاکید بر اینکه خودروسازان آمار خلاف واقع به مردم ارائه می‌دهند، گفت: آمارسازی خودروسازان کشور، دولت و وزیر صمت را در آینده نه چندان دور در گیر خواهد کرد؛ من در جلسه دوم استیضاح وزیر سابق صمت حال امروز صنعت را پیش بینی می کردم؛ چرا که خودروسازان چند اشکال عمده دارند و برای رفع آنها نیز تلاشی نشده است.

نماینده مردم دماوند و فیروزکوه تصریح کرد: خودروسازان از گذشته تعهداتی به مردم داشتند که پیش از اینکه این تعهدات را عملی کنند در قدم بعدی تعداد قابل توجهی خودرو پیش فروش کردند؛ این در حالیست که این ایجاد تعهد، بیش از توان تولید آنهاست.

وی با اشاره به نقش قطعه‌سازان در روند تولید خودرو، اضافه کرد: قطعه‌سازی در تولید خودرو حرف نخست را می‌زند و یکی از مشکلات اصلی ما این است که قطعه سازان که بسیاری از آنها سفارش دهنده قطعه از کشورهای مانند چین هستند بر خودروسازی مسلط شدند و به نوعی دست خودروسازان زیر ساطور قطعه‌سازان است و باعث شده خودروسازان قادر به عملیاتی کردن تعهدات خود در زمانی که اعلام کردند نباشند.

عضو کمیسیون صنایع و معادن واردات خودرو را عامل شکستن انحصار در خودروسازی معرفی کرد و خاطر نشان کرد: در نتایج طرح فروش خودرو زمان تحویل برخی از خودروها از سوی سایپا زمستان ۱۴۰۳ اعلام شده است اما تردید نداشته باشید که زمان تحویل از این تاریخ نیز می گذرد و برای برون رفت از این شرایط دولت باید واردات خودرو را به معنای واقعی آزاد بگذارد. به نظر می‌رسد نیاز بازار داخلی بیش از آنچه خودروسازان اعلام می کنند هست و باید در یک دوره ۵ تا ۱۰ ساله مجوز واردات خودرو داده شود. البته مراد واردات خودرو لوکس نیست چرا که این خودروها تاثیری در بازار داخلی نمی گذارند منظور مجوز واردات خودروهایی که رنج قیمتی آنها ۵ تا ۲۰ هزار یورو است داده شود.

رسولی‌نژاد با تاکید بر کاهش سود بازرگانی از سوی دولت در روند واردات خودرو، تصریح کرد: دولت باید سود خود در واردات را به حداقل و یا به صفر برساند مجلس نیز حقوق گمرکی را پایین خواهد آورد تا رقابت ایجاد شود. در شرایط فعلی خودروسازان بدون رقیب هستند و خودروهای بی کیفیت و با قیمت بالا عرضه می کنند.

وی با اشاره به افزایش ۷۰ درصدی قیمت خودرو از سوی شورای رقابت، گفت: شورای رقابت با استدلال زیان انباشته خودروسازان قیمت‌ها را افزایش داد اما این پرسش مطرح است که غیر دوره مدیریت جواد نجم الدین بر ایران خودرو، در کدام دوره خودروسازان زیان انباشته نداشتند؟ زیان انباشته خودروسازان در ۲ سال گذشته ۱۲۰ هزار میلیارد تومان بود و با وجود افزایش ۳۰۰ درصدی قیمت خودرو در پایان سال زیان انباشته آنها به ۱۵۰ هزار میلیارد تومان رسیده است. پس مشکل اصلی در قیمت گذاری نیست و مدیریت ناکارآمد در دو خودروسازی این وضعیت را رقم زده است.

به گفته رسولی نژاد؛ این روند اگر ادامه داشته باشد نارضایتی شدید مردم و خریداران از خودرو داخلی بیشتر خواهد شد و من شرایط دشوارتری را برای خودروسازان در آینده پیش بینی می کنم.

وی در پاسخ به این پرسش که آیا علی آبادی وزیر جدید صمت می‌تواند این شرایط مدیریت کند؟ گفت: علی آبادی باید دور از قومیت گرایی، تعصب و رفیق بازی صنعت را مدیریت کند و به کسانی که توانمند هستند و امکان اجرای برنامه‌ها را دارند پست و مدیریت بدهد. وزیر سابق صمت از آنجایی که خود شاهرودی بود تیمی از این شهر را در وزارت صمت مستقر کرد و با همین رویکرد، شخصی مدیر عامل سایپا شد که هیچ گونه سابقه مدیریتی نداشت و صرفا به واسطه هم محلی بودن با وزیر سابق بر این مسند تکیه زد و این چنین سایپا را به خاک سیاه کشاند. به نظر بنده اگر علی آبادی در مسیر نیفتد می تواند صنعت را اداره کند.

گزارش

یک نماینده مجلس:

بازار مملو از کالاهای قاچاق است

عضو کمیسیون برنامه و بودجه مجلس، با اشاره به وفور اجناس قاچاق در بازارهای کشور گفته بود: همین مسئله نشان دهنده وجود ایراد در زنجیره مبارزه با قاچاق کالا و ارز کشور است و به عبارت دیگر می توان گفت عملکرد ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز قابل دفاع نیست.

به گزارش خبرگزاری خبرآنلاین، با وجود الزام قانونی مبنی بر تشکیل حداقل دو ماه یک بار جلسات ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز با حضور رئیس جمهور یا نماینده ویژه وی، متأسفانه طی دو سال گذشته تنها ۲ جلسه ستاد با ریاست رئیس جمهور تشکیل شده است. این در حالی است که دولت رئیسی وعده مبارزه جدی با قاچاق کالا داده بود.

یکی از وعده‌های مهم دولت سیزدهم مرتبط به اصلاح رویه‌های معیوب در اقتصاد کشور بوده است؛ نحوه و چگونگی مبارزه با قاچاق کالا و ارز یکی از موارد مورد تأکید ابراهیم رئیسی بود. حتی رئیس جمهور حدود یک سال و نیم پیش با ابلاغ ۹ فرمان، برای پیشگیری و مقابله با قاچاق کالا و ارز برای دستگاه‌های اجرایی و ذی‌صلاح، مسیر راه را مشخص کرده بود؛ اما بررسی نارضایتی فعالان اقتصادی به دلیل عرضه کالاهای قاچاق در بازار شهرهای بزرگ نشان می‌دهد که نحوه مواجهه دولت با موضوع قاچاق کالا بیش از هر چیز نشانگر نوعی رخوت و بی‌عملی در این حوزه بوده است.

این در حالی است که بر اساس تبصره ۳ ماده ۳ قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز، رئیس جمهور می‌بایست حداقل هر دو ماه یکبار جلسات ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز را برگزار کند؛ البته در صورت عدم حضور شخص رئیس جمهور، نماینده ویژه وی باید در این جلسات شرکت کند. این در حالی است که از زمان لازم‌الاجرا شدن اصلاحیه قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز نماینده ویژه رئیس جمهور در ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز تعیین نشده است.

ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز انتظارات را برآورده نکرده است

جعفر قادری نماینده مردم شیراز و عضو کمیسیون برنامه و بودجه مجلس، با اشاره به وفور اجناس قاچاق در بازارهای کشور گفته بود: همین مسئله نشان‌دهنده وجود ایراد در زنجیره مبارزه با قاچاق کالا و ارز کشور است و به عبارت دیگر می‌توان گفت عملکرد ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز قابل دفاع نیست.

این عضو کمیسیون برنامه و بودجه مجلس شورای اسلامی عنوان کرد: متأسفانه ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز یا دستگاه‌های زیرمجموعه آن نتوانستند هماهنگی‌های لازم را برای کاهش کالاهای قاچاق انجام دهند البته این احتمال هم وجود دارد که چارچوب‌های مقرراتی در حوزه مبارزه با قاچاق کالا پاسخگو نبوده و نیاز به اصلاح داشته باشند.

نماینده مردم شیراز گفت: طبق قانون عملکرد اجرایی ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز به گونه‌ای نیست که انتظارات فعالان اقتصادی را در خصوص کاهش میزان کالای قاچاق را برآورده کرده و بتواند جلوی قاچاق کالا به کشور را بگیرد از همین رو نیاز است تا برخوردهای بیشتری برای مقابله با کالای قاچاق صورت گیرد.